TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO, SULO SYVÄNEN,
ADOLPH SALMI, ALEX SEVO,

TOVERI
(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset $1.00 kerta, halutaantietoja nimenmuutto-ilmotukset 50c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$5.50 6 kuukautta..$3.00
3 kuukautta... $1.00 1 kuukausi... .60
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$8.00 6 kuukautta..$4.25

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$5.50 Six months.....$3.00
Three months..$1.00 One month..... .60

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Mikä odottaa puutavaratyöläisiä sodan jälkeen

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 30, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Otsakkeella: "Selvää työpakkoa" kirjottaa Seattle Union Record seuraavan, puutavaratyöläisille sangen mielenkiintoisen kirjotuksen:

"Allaoleva leikkaus on 'On the Wing' lehdestä syyskuun 1 p:ltä, jonka lehden otsikossa on lausunto, jossa sanotaan sitä julaistavan kerran viikossa Yhdysvaltain armeijan ilmailuosaston kuusipuutavaran tuotantoosaston Puget Soundin työläisten toimesta. Sen toimittajana esiintyy luutnantti Edward Emil Hurja:

"Merentakainen armeijamme seuraa kuusipuutuotannon kehitystä metsissä.

"Ranskassa olevat miehet tietävät mitä tapahtuu pohjoislännen kuusimetsissä. He seuraavat toimintaa täällä tarkoin ja mielenkiinnolla. 'Stars and Stripes' lehden, merentakaisen armeijamme äänenkannattajan, eräässä äskeisessä numerossa oli seuraava kaapelisanoma Yhdysvaloista:

"Puutavaratyöläisten avustamistoimia

"(Kaapelitieto Stars and Stripes'ille) Amerika, elok. 1 p. — Eversti Brice P. Disque, joka on kuuluisa vaikeitten työselkäusten ratkasemisesta metsäteollisuudessa, on yhdessä Oregonin, Washingtonin, Idahon ja länsi-Montanan puutavarateollisuuden harjottajien kanssa saanut valmiiksi suunnitelman neuvotteluista työläisten ja työnteettäjäin välillä.

"Suunnitelmiin sisältyy keskinäisiä kokouksia, avoin työmaa, ja kahdeksan tunnin päivä nyt ja sodan jälkeen.

"Tämä eversti Disquen omasta äänenkannattajasta otettu pala on riittävänä todistuksena siitä, mitä Union Record on sanonut jo monta kertaa, että eversti Disque toimii joko tietensä tai tietämättään puutavarateollisuusliikkeen työnteettäjien hyväksi. Huomatkaa Stars and Stripes lehdestä otetun kappaleen viimeisen lauseen merkitys: **'Suunnitelmiin sisältyy... avoin työmaa... nyt ja sodan jälkeen.'**

"Viimeiset tiedonannot kertovat eversti Disquella olevan kämpillä 44,000 virkapukuista sotilasta, eli hiukan enemmän kuin puoli siitä määrästä mitä täkäläisillä puutavaratuotantolaitoksilla työskentelee normaalioloissa. Siitä syystä että käyttämällä sotilaita näillä kämpillä päiväpalkat niillä ovat kyetyt pitämään dollarista dollariin ja puoleen alempana kuin muilla samanlaista taitoisuutta kysyvillä toimialoilla, ovat parhaat miehet katoamassa kämpiltä ja mahdollista on, että verrattain lyhyessä ajassa kaikki kämpillä työskentelevät miehet tulevat olemaan virkapukuisia — se on sitä mitä eversti Disque ja työnteettäjät haluavat — täydellistä työpakkoa.

"Kuka on eversti Disque, kun hän näin järjestelee minkälaiset olot tulevat vallitsemaan kämpillä 'sodan jälkeen?' Tämä urhea eversti pantiin hoitamaan armeijan ilmailuosaston tarvitseman kuusipuutavaran tuotantoa. Siinä on hänellä ollut apunaan koko armeijan voima sekä lisäksi vielä on hän järjestänyt n. s. Loyal Legion of Loggers and Lumbermen-liiton. Tämä liitto järjestettiin taistelemaan Industrial Workers of the World liittoa vastaan, mutta I. W. W:n tarkkanäköiset jäsenet ovat liittyneet siihen melkein kaikki, niin että L. L. L. L. muodostuu nyt melkein i.w.w.-läisistä. Näiden tosiseikkojen valossa on selvä, että eversti Disque on koettanut estää työläisiä järjestymästä todelliseen työväenjärjestöön ja lisäksi on hänellä vielä ollut kylliksi ärsyttävää sisua vaatia Timberworkers uniolta takausta Oregonin ja Washingtonin State Federationin kautta hyvästä käytöksestä.

"Nämä ovat tosiseikkoja vallitsevista oloista. Eversti Disque on rikkonut jokaisen niistä lupauksista, joita Yhdysvaltain hallitus antoi työläisille. Hän on rikkonut kaikki ne periaatteet, joita sotatyövaliokunta hyväksyi. Hän on onnistunut vierottamaan hallituksen kannatuksesta tuhansia muuten uskollisia työläisiä jotka työskentelevät puutavarateollisuudessa ja kylvämään heidän keskuuteensa tyytymättömyyttä. Me toistamme, että olisi jo aika asettaa joku toinen hänen tilalleen, joku sellainen joka käsittäisi mitä varten tätä sotaa käydään."

Porvarilehdistö iloitsee Debsin tuomion johdosta

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Oct. 1, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Muutamia poikkeuksia lukuunottamatta hyväksyy koko ei-sosialistinen sanomalehdistö Clevelandin liitto-oikeuden Debsille määräämän kymmenen vuotisen tuomion, joka annettiin hänen Cantonissa, samassa valtiossa, kesäkuun 16 p:nä pitämänsä puheen johdosta. Muutamat näistä vääräoppisuuden jahdeista pahottelevat sitä, että tuomio ei ollut ankarampi.

Toimituskirjotuksissaan ne koettavat selittää, että sosialismi ja sosialistipuolue eivät olleet kuulusteltavina, ja että perustuslain sananvapautta, kokoontumis- ja puhevapautta koskevaa kohtaa ei ole rikottu. Eräät niiden harvinaisimmista lausunnoista kuuluvat:

Minneapolisin, Minn., Journal: — "Debs on tehnyt kysymyksen selväksi ja yksinkertaiseksi. Hän myöntää sanoneensa kaiken mistä häntä syytetään ja selittää olleensa oikeutettu siten sanomaa."

Philadelphian, Pa., Enquirer: — "Mitä hyvänsä saatettaneekaan ajatella Debsin aatteellisesta katsantokannasta, ei kuitenkaan voida olla ihailematta sitä tarmoa, jolla hän esiintoi mielipiteensä. Hän ei ole pelkuri."

Peorian, Ill., Journal: — "Debs on ollut vuosikausia kyvykkääksi tunnustettu johtaja. Hän oli yksi Amerikan vaikutusvaltaisimpia puhujia. Siitä huolimatta että hänen koulusivistyksensä rajottuu vain kansakouluun, oli hän laajatietoinen ja esitti käsittämänsä asiat kunnollisesti ja kyvykkäästi. Hän oli neljä kertaa ehdokkaana Yhdysvaltain presidentiksi ja sai joka kerta huomattavan äänimäärän. Hän oli kyvykäs työväen johtaja ja tuli laajalti tunnetuksi American Railway Union'in esimiehenä, järjestyneitten rautatietyöläisten edustajana."

Chicagon, Ill., News: — "Debs ei turvaunutu mihinkään lainopilliseen puolustukseen. Hän ei kieltänyt mitään eikä peruuttanut mitään. Hän puhui lautakunnalle, jossa puheessaan asiaankuulumattomasti hyökkäsi vallitsevaa yhteiskunnallista ja taloudellista järjestelmää vastaan ja selitti sosialismin oppeja. Luonnollisesti ei, kuten tuomari selitti, syytetyn tunnustamilla opeilla ja hänen käsityksillään yhteiskunnasta, tuotannosta ja hallituksesta ollut mitään tekemistä hänen juttunsa kanssa."

Debs on vaiennettu.

Ensimäisen kerran puolen vuosisadan ajalla on Debsin ääni vaiennettu ja hänen kynänsä seisautettu.

Tutkintonsa ,syylliseksi julistamisensa ja tuomitsemisensa jälkeen palasi tämä sosialismin tienraivaaja kotiinsa Terre Hauteen, Ind., ollen tuomioistuimen määräyksestä pakotettu luopumaan agitatsionistaan työväenluokan hyväksi.

Noin sadantuhannen työläisen lasketaan tämän määräyksen kautta tulleen estetyksi kuulemasta tämän työväenluokan lannistumattoman asianajajan sanomaa, jota hänen piti julistaa melkein jokaisessa tämän kansakunnan suurimmassa kaupungissa ennen vaaleja.

Stedman menee New Yorkiin.

"Debsin viikko" on suunniteltu vietettäväksi New Yorkissa, Chicagossa ja muissa suurissa väestökeskuksissa, joissa sosialistit käyvät vaalitaistelua kongressimiesvaaleja ja lainlaatijakunnan jäsenten vaaleja varten ja ovat varmoja voitoista. Debsin oli määrä puhua Madison Square Gardenissa, New Yorkissa, maanantaina syysk. 30 p:nä. Nyt tulee siellä puhumaan hänen puolustuslakimiehensä Seymour Stedman, joka menee New Yorkiin pääasiallisesti ottaakseen osaa "The Masses" jutun toiseen tutkintoon, jossa ovat syytettynä "The Masses" lehden toimittajat, piirtäjät, liikkeenhoitaja ja avustajat, m. m. Max Eastman, Art Young, John Reed ja Floyd Dell.

Tuomioistuimen määräyksessä ei nimenomaan mainita, että Debs ei saa puhua, siinä sanotaan vain että hän ei saa poistua sen tuomioistuimen määräysvallan alueelta, paitsi mennäkseen kotiinsa Terre Hauteen, Ind. Tuomari Westenhaver kieltäytyi antamasta mitään lausuntoa siitä, mistä Debs mahdollisesti saisi puhua tai mitä kirjottaa näiden rajotuksien alaisena ollessaan.

Tuomarilla on oikeus hylätä takaus.

Jos Debs näinollen puhuu tai kirjottaa jotakin sellaista, josta tuomioistuin ei tykkää, voi tuomari Westenhaver heti määrätä hänet vietäväksi vankilaan Moundsvilleen, W. Va., jonne hänet tuomittiin syyskuun 14 p:nä kymmeneksi vuodeksi.

Debsin tuomion julistamisen jälkeen lähetti sosialistipuolueen kansallisvirasto heti ulos kehotuksen rahallisen avun hankkimisesta, jotta tämä historiallinen juttu voidaan vedota.

Esitys Debsin jutun vetoamisesta Yhdysvaltain ylioikeuteen ja vakoojalain perustuslaillisuuden koettelemisesta on jo tehty, ja ovat asiakirjat siitä jätettävät sisälle viimeistään marraskuun kolmantena päivänä.

Sosialistipuolueen puolustustoimikunnan hyväksymä tunnuslause tämän jutun johdosta on: "Tämä juttu on vedottava, sillä ei ole mitään muuta keinoa pelastaa Debsiä päättämästä päiviään vankilassa."

Lähettäkää kaikki kertyneet varat vakuutetussa kirjeessä Oliver C. Wilsonille, sosialistipuolueen puolustusrahaston hoitajalle, jonka osote on: Room 405, 803 W. Madison Street, Chicago, Ill.

— Sosialismi järjestää työläiset valtiolliseksi joukkoliikkeeksi, ammattiliike ajaa työläisten tämänpäiväisiä etuja ja osuusliike kasvattaa ne käytännölliseen taloustoimintaan. Nämä työväentoiminnan kolme haaraa, käsikädessä toimien, muodostavat täydellisen työväenliikkeen, jonka avulla työväestö vapauttaa itsensä pääoman vallanalaisuudesta.

Mutta tämän täydellisyyden saavuttamiseksi on välttämätöntä, että kaikki työläiset käsittävät työväenliikkeen tehtävän kaikessa sen laajuudessa.

MAILMANKATSOMUKSIA

MITEN BOLSHEVIKIT SUHTAUTUVAT ILMIANTAJIIN.

Ilmiantaminen oli yksi verisen tsaarihallituksen suosimia "hyveitä", sillä palkitsemalla ilmiantajia, hallitus siten urkki tietoonsa vaarallisten vastustajien olinpaikat ja suunnitelmat. Eräs amerikalainen kirjeenvaihtaja, joka oli Pietarissa bolshevikien vallankumouksen jälkeen, kertoo erään tapauksen Rasputinin entisen sihteerin Rjevskin surkeasta yrityksestä hankkia bolshevikeiltä vapautensa ilmiantamalla V. Purishkevitshin olinpaikan. Kirjeenvaihtajalle kertoi eräs niihin aikoihin Pietari-Paavalin vankeudessa ollut henkilö:

"Lokakuun loppupäivinä, kohta bolshevikien vallankumouksen jälkeen, jouduin usean upseerin mukana Pietari-Paavalin linnaan. Upseereita oli samassa kopissa kuin minäkin. Viereisessä kopissa oli muutamia junkkereita, kun taas sitä seuraava koppi kätki suuriruhtinas Paul Aleksandrovitshin persoonan.

"Vähäsen ennen vapauttamistani tuotiin koppiimme uusi vanki, muuan hoikka, sileäkasvoinen mies, jonka liikkeet osottivat tavatonta hermostuneisuutta. Kun punakaartilaiset olivat sulkeneet kopin oven, esitti vastatullut itsensä nimellä Rjevski.

"Seuralaiseni vankikopissa, jotka tunsivat Rjevskin ja hänen menneisyytensä, kohtelivat häntä kylmyydellä, jopa vihamielisyydellä.

Rjevski jaksoi pysyä säädyllisenä kaksi päivää. Sitten hänen päähänsä pälkähti ajatus päästä vapauteen. Viedäkseen tarkotuksensa perille, mies tekeytyi hysteeriseksi. Hän raivosi tuntikausia kerrallaan kiljuen vapautta.

"Eräänä aamuna hän tahtoi tavata bolshevikien etsivän osaston päällikön Aleksejevskin. Hän karjui: 'En voi kauemmin viihtyä täällä. Tämä on huutavaa vääryyttä. Ellei minua heti vapauteta, heittäydyn ensi tilaisuudessa vartijoitten painetteja vastaan.'

"Aleksejevski haluten lakkauttaa Rjevskin jokapäiväiset mielenpurkaukset, määräsi lopulta joukon sotamiehiä koppiin, kehottaen Rjevskiä käyttämään sotamiesten painetteja hyväkseen.

"'Sanoitte olevanne väsynyt täällä istumiseen, Rjevski', sanoi Aleksejevski. 'Hyvä on. Olemme myöskin väsyneitä teidän joutaviin näytelmiinne. Olkaa hyvä. Painetit ovat vankoissa käsivarsissa.'

"Rjevski painoi päänsä alas ja käveli kopin toiseen päähän.

"Kohta sen jälkeen tuotiin koppiimme uusi vanki. Hän oli Zelinski. Puheluissaan Zelinski sanoi tietävänsä Purishkevitshin olinpaikan ja osotteet. Tiettyä oli, että Smolnan-laitoksessa etsittiin kovasti Purishkevitshiä. Seuralaisemme eivät kuitenkaan olleet kovinkaan asiaan innostuneita, paitsi Rjevski. Hän kuuli Zelinskin puheet ja päätti käyttää niitä hyväkseen.

"Seuraavana aamuna Rjevski halusi päästä Aleksejevskiä tapaamaan. Keinostaan varmana, Rjevski sanoi: 'Vapautatteko minut, jos annan käytettäväksenne sangen tärkeitä tietoja?' Aleksejevski vastasi: 'Se riippuu asian luonteesta.'

"'Tehän etsitte tunnettuja vastavallankumouksellisia, eikö niin?' kysäsi Rjevski.

"'Se ei ole mikään salaisuus.'

"'Eipä kyllä', Rjevski sanoi. 'Mutta Purishkevitshin osote on teille salaisuus.'

"Rjevskin huomautus osui kyllä kin maaliin aluksi, sillä bolshevikit kääntivät parhaillaan Pietaria nurin Purishkevitshin etsimisessä.

"'Tiedättekö Purishkevitshin osotteen?' kysyi Aleksejevski.

"Rjevski käsittämättä kysymyksen tarkotusta, mutta luullen tehneensä olkean vaikutuksen, sanoi:

"Itse on tiedä sitä, mutta sen tietää mies viereisessä kopissani.'

"Rjevski vietiin toiseen koppiin ja bolsheviki-virkailija rupesi pitämään konferenssia vankien kanssa siitä kuka oli se henkilö, joka tiesi jotain Purishkevitshistä. Lopuksi osuttiin Zelinskin luo, joka oli vangittu syytettynä punakaartilaisten heittämisestä Fontanka-kanavaan.

"Aleksejevski jätti Rjevskin kokonaan huomioonottamatta, haastoi Zelinskin eteensä ja sai tältä Purishkevitshin osotteen.

"Kuultuaan tästä, alkoi Rjevski raivota kuin mielipuoli. Hän vaati vapauttaan. Aleksejevski vain hymyili, sanoen:

"'Rjevski, parhainta teille on täyttää ainoa jalo tarkotus, johon olette elämässänne ollut vikapää. Menkää ja heittäytykää painettiin!"

ENGLANNIN SAAVUTUKSISTA INTIASSA.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 28,1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Viime vuonna virkaansa astunut Englannin valtiosihteeri Intian asioita varten, Edwin Samuel Montagu, selittää, mitä toiveita Englannilla on Intialle tulevaisuudessa myönnettäväksi aiotusta itsehallinosta. Hän on se mies, joka ainakin aluksi joutuu ottamaan hartioilleen suurimman osan tämän tehtävän aiheuttamasta kuormasta.

"Me olemme," hän lausui, "antaneet Intialle rauhan sellaisen, jonka vertaista sillä ei ikinä ennen ole ollut. Lainturva ja järjestys ovat taatut. Maan varallisuutta ovat edistäneet meidän rakennuttamamme rautatiet ja kastelulaitokset, jotka ovat vähentäneet säännöllisten sateiden puutteesta johtuvain nälänhätien vaaraa. Olemme panneet alulle kansanvalistuksen ja sen edistämiseksi ryhtyneet toteuttamaan suunnitelmaa, joka tulee arvaamattomasti lisäämään maan vaurastumista, sillä vain kansanvalistuksen kohottaminen voi saattaa Intian kelvolliseksi siihen uuteen asemaan Brittiläisessä valtakunnassa, jonka sille olemme viitottaneet.

"Juuri tähän suuntaan harrastuksemme nykyisin tähtäävät erikoisella ponnella — säikähtämättä edes omien tähän saakka saavuttamiemme tuloksien kehnoutta.

Tähän asti saavutetut tulokset eivät ole loistavia.

"Se kansanvalistus, minkä olemme Intialle antaneet, ei ole onnistunut siinä määrässä kuin me olisimme toivoneet eikä ole vastannut Intian tarpeita. V. 1911 ainoastaan 6 prosenttia maan väestöstä osasi lukea ja kirjottaa omaa kieltään. Tosin tämäkin 6 prosenttia jo oli edistysaskel entisestä, mutta se osottaa mikä suunnaton tehtävä meitä odottaa, sillä Intian kansanvalistuksen hyväksi olemme työskenelleet aina vuodesta 1830.

"Pohjos-Intian Yhdysmaakuntien 48 miljoonasta asukkaasta on ainoastaan 126,000 maanomistajaa, joiden vuotuiset tulot nousevat yli kahden kymmenen punnan (sadan dollarin). Keskimäärin ansaitsee intialainen talonpoika kuukaudessa $2.50. Intialaisten sotamiesten palkka on noin $3.75 kuukaudessa."

ASIANAJAJAN "TULKINTA".

"Muistaakseni," virkkoi lakimies sille kunnon kansalaiselle, jonka asiaa hän oli ajanut, "te sanoitte silloin kun tämä asia pantiin oikeuteen, että te ette välitä siitä rahasta, mikä siinä oli kysymyksessä, vaan että te vaaditte oikeutta periaatteen vuoksi."

"Niinhän minä sanoin, mutta mitäpäs siitä?"

"Oletteko vielä samaa mieltä sen asian suhteen?"

"Olenpa tietenkin."

"No, siinä tapauksessa, koska nyt olemme niin loistavasti voittaneet juttumme, niin minä pidän ne rahat mitkä lautakunta teille tuomitsi, ja te saatte sen periaatteellisen oikeuden."

AJANMUKAINEN PELILUOLA.

Rosvojutut suurkaupungeissa ovat niin tavallisia, että ne eivät juuri enää herätä huomiota. Mutta Raivaajan New Yorkin kirjeenvaihtaja kertoo erään sellaisen, joka poikkeaa tavallisesta.

Viime perjantai-aamuna kello 3 oli joukko ammattihuijareita "kämpläämässä" erään talon kellarikerroksessa, Eastin puolella 112 kadulla lähellä Viidettä ave. Äkkiä kuului kiivasta kävelyä oven takana ja ovi tyrkättiin auki. Sisään ryntäsi kahdeksan naamioitua miestä asestettuna Pelurit hätkähtivät, mutta naamioidut revolveriensa kanssa pakottivat pelurit pulittamaan rahat pois. "Hei sinä suuri äijä siellä nurkassa, missä on rahat", huusi eräs naamioiduista miehelle, jolla oli $8,000 taskussa. Suuri äijä viskasi tukon naamioiduille. Verottajat poistuivat, saatuaan rahat. Huijarit jäivät ihmettelemään aivan tyhjin taskuin. Huijareita ihmetytti se kaikkein eniten mistä verottajat tiesivät sen, että suuren äijän taskussa oli rahat.

Joku päivä sitten oli lehdissä kertomus ,että samanlainen tapahtuma tapahtui 116 kadun ja Lenox ave. läheisyydessä majailevalle huijarijoukolle. Siinä kerrottiin huijareitten menettäneen $16,000 rahaa ja kultaja timanttiesineitä.

Poliisit eivät ole saaneet tietoonsa ketä nuo naamioidut verottajat olivat. Huijarit eivät taas ilmota, vaikka tietäisivätkin, sillä verottajat ,ja huijarit voivat kuulua samaan kängiin, mutta näön vuoksi pelailevat kahdessa "kängissä", että voivat heidän kynsiin joutuneen uhrin puhdistaa perinpohjin. Pelurihuijarit ovat kyllä sanoneet, että naamioidut ehkä kuuluvat "Hudson dusters" nimiseen rosvokoplaan.

Californian kuulumisia

Salaperäiseen äänettömyyteen, pahaa ennustavaan unohdukseen näyttää hautaantuneen se juttu, jonka loppunäytöksen suorittaminen on määrätty toteutettavaksi perjantaina tulevan joulukuun kolmantenatoista päivänä. Nykyinen kuvernööri, joka pitää varmana asiana, että hän on myöskin se tuleva, muistaa tarkalleen ylläinainitun päivän. Kauppakamari sen myöskin hyvin muistaa, eikä arkaile saattaissaan aijettaan loppuun viedyksi laki kun kerran on semmoinen että kun mies on tuomittu kuolemaan, ei sitä tuomiota voida peruuttaa, eikä uutta oikeuden kuulustelua antaa, huolimatta siitä miten arveluttavia ovat ne todistukset ja asiaa koskevat seikat olleet, joiden mukaan tuomio on saatu kyhätyksi miehen hengestä. Vaikka mies todistettaisiin syyttömäksi, ei sittenkään voida auttaa, sillä laki on laki ja tuomio pitää täyttää. Sitä kai vaatii lain kunnia ja oikeuden erehtymättömyyteen uskominen.

Mooney viettää päiviään kuoleman kopissa, jonne joutuneelle avaa ovet vapauteen harvoin muu kuin hirttolava. Tämän miehen sielussa paloivat vapauden pyhät liekit, hänellä oli lannistumaton rohkeus palvella köyhälistön vapauden asiaa ja siksi hänet piti toimittaa pois tieltä, että likainen politikko nousisi valtaan veren hinnalla ja työväen vapauteen pyrkivä liike voitaisiin samalla kukistaa.

Tuona turman päiväksi määrättynä hetkenä saatetaan lopettaa työväen taistelija Thomas Mooney, se saattaa tapahtua kaikessa hiljaisuudessa, samoin kuin niin monelle muulle on ennen tapahtunut. Työväki mahdollisesti katselee sitä levollisesti ja hiljaa unohtaa koko asian, mutta Mooneyn kohtalo jää ja pysyy syynä nousevalle ja uhmaavalle työväen vapautumiselle Nämä eivät ole tarkotettu muistosanoiksi vainajalle, vaan varottavaksi huudoksi, että ei niin kävisi, että työväki ei antaisi sen tapahtua; että Mooney työväen vaatimuksesta vapautettaisiin jatkamaan sitä työtä jonka kidutettuna marttyyrinä hän nyt kärsii.

Puoluejako, mitä tulee kuvernöörin ehdokkaisiin, on selvällä kannalla. Nyt on ehdokkaita virallisesti, ja miksikäs ei laillisestikin, ainoastaan kaksi, Stephens ja sosialistien ehdokas Roser.

Nyt ei luulisi tarvitsevan kenenkään lyödä arpaa siitä, ketä äänestäisi. Stephens on taantumuksellisten rahamiesten aseenkantaja, työväen leppymätön vihollinen. Hän on luvannut hävittää m. m. "tuplajuu'aisuuden" pois Californiasta; hän sanoi eräässä puheessaan sitä pahemmaksi hunnilaisuutta. Samalla se tarkottaa muutakin Kaikki jotka vähänkin luottavat oikeuteen löytävät miehen sosialistien ehdokkaassa, Henry Roserissa. Hän sanoo tarvitsevansa ainoastaan kaksi minuuttia Mooneyn asiassa ja Mooney olisi vapaa.

Minkä touhun Rolph nyt otta: yrittäessään kuvernööriksi, kun ei hän päässyt kummankaan vanhan puolueen listalle? Hän ol' unionistien suosima nimitysvaaleissa, tietysti "ansiokkaiden toimiensa" tähden järjestyneelle työväelle! Kun San Franciscon työväenneuvoston lähetystö meni tämän herran puheille Mooney jutussa Oxmannin paljastuksen jälkeen, pyytäen hänen toimimaan jotain, ei Rolph tiennyt koko jutusta mitään. Oli vaan käynyt isosti ihmeisiinsä, että onko semmoistakin tapahtunut. Oli nähnyt lehdissä Oxmannin nimen, mutta ei tiennyt mitä se oli. Se on kaunis ehdokas kuvernööriksi!

A. V.

Kansankirjeitä

WASHINGTON

Aberdeen

Neekerit varkaina. — Leonard Ruffington, joka on avustanut Aberdeenin Union aseman erikoista yöpalvelijaa matkustajien matkalaukkujen ja arkkujen omavaltaisessa tullauksessa, on vangittuna lähetetty Tacomaan kun ei voinut asettaa vaadittua $1,000 takausta. Ruffingtonin asunnosta löydettiin erään opettajattaren puku, joka oli kadonnut Aberdeenin asemalla matkalaukusta. Yövartija George Butler vangittiin jo aikasemmin

Nykäsi rahoja Polsonilta. — Eräs L. Hatzelwood niminen mies, työskennellyt Polson Co., sai sanotulta liikkeeltä lainaksi $270.00 tarkotuksella tuottaa veljensä ja tämän perheen G. Harboriin. Saatuaan rahat luikusikin mies tiehensä. Hän on nyt vangittu Tennesseen valtiossa, josta eräs G. Harborin poliisivirkailija lähtee häntä tuomaan takasin tänne.

Postikonttori muutetaan tämän syysk. viimeisenä päivänä omaan siistiin Setä Samulin taloon, joka on rakennettu Toisen ja G. kadun kulmaan.

Ei tullutkaan I-luokan kylää. Valtiosihteeri on ilmottanut, että Aberdeen ei tulekaan saamaan ensimäisen luokan kaupungin oikeuksia, koska se uusi sitä varten suunniteltu ohjesääntöehdotus äänestettiin kumoon. Siis virallisesti tämä rakas kylämme vieläkin on vaan II-luokan kylä siksi kunnes "Billy" laittaa — tai laitattaa — sellaisen ohjesääntöluonnoksen, joka tyydyttää vähän meitäkin eikä ainoastaan pehmeäkätisiä.

Huotari & Co. muutettu. — Huotari & Co. on parhaillaan liikkeenmuuttohommissa. Uusi liike tulee sijaitsemaan Heron ja S. F. katujen kulmassa, entisessä "Alaska" saluunassa.

Unionmies.

Woodland

Viety parantolaan. Kansal. Chas. Aho vietiin viime viikolla Steilacoom Islandiin mielivikaisten parantolaan. Tämä on kolmas kerta kun Aho on ollut mainitussa parantolassa. Aho on aikoinaan ollut puoluejäsen ja toiminut innokkaasti sosialismin edistämiseksi. Myötätuntoinen liikkeellemme hän on ollut vieläkin, vaikka taloudellinen ahtaus ja heikkous onkin eristänyt hänet varsinaisesta toiminnasta.

Rekisteerattujen lukumäärä. — Woodlandissa rekisteerasi 131 miestä sotapalvelusta varten. Tämän lisäksi ympäristön asukkaita rekisteerasi maalaispiireissä.

Kyselykaavakkeita tullut. Kyselykaavakkeita on alkanut tulla jo paikkakuntamme rekisteeratuille. Kaavakkeet on lähetettävä takasin seitsemän päivän sisällä siitä päivästä, joka on kaavakkeiden etusivulla.

Muistettava. — Ensi sunnuntaina on osaston kokous ja osaston kokouksen jälestä kirj. yhd. kokous. Pitäkää tarkasti mielessänne. — F. Koski.

CALIFORNIA

Oakland

Tahtovat julkisuutta. Täkäläisillä laivajaardeilla tapahtuu paljon tapaturmia, joista hyvin usein on kuolema seurauksena. Tuskin yhtään päivää menee niin, että ei tapahtuisi yhtä tai useampaa enemmän tai vähemmän vakavaa loukkausta. Varsinkin oli loukkaantuneiden ja kuolleiden luku suuri ensin kun laivateollisuus alettiin. Jaardeilla oli sekä ahtaat tilat kuin myös puutteelliset laitokset. Turvallisuus ensin, se kyllä on tunnuslauseena, mutta kiireessä se jäänkin vaan tunnuslauseeksi. Työläisten luvun lisääntyessä jaardeille on tapaturmatkin melkeinpä lisääntymään päin. Kuinka paljon niitä tapahtuu, sitä ei pääse mitenkään tietämään. Samalla työpaikalla työskentelevä ei tiedä loukkaustapauksista, ellei satu paikalle ja näkemään. Joskus niistä mainitaan ilmotustauluilla, sanomalehdissä niistä ei koskaan mainita mitään. Oakländin pannuseppien unio ja jaardityöläisten unio on päättänyt vaatia tehtäväksi tilastoa tapaturmista ja niiden julkasemista sanomalehdissä. He väittävät, että hengen ja terveyden uhraaminen teollisuuden palveluksessa on yhtä suuresta arvosta kuin sen uhraaminen sotatantereellakin. Siitä julkisuudesta mahdollisesti olisi se hyöty, että tapaturmien luku vähenisi. Kun ne nyt jäävät unhotetuiksi ei niitä luulla tapahtuvankaan. Julkisuus paljastaisi tilan räikeyden.

Aikovat laittaa ruokalan. Pannuseppien ja laivajaardin työläisten uniot ovat hommassa laittaa suuren ravintolan Mooren laivajaardin lähelle. Siitä pitäisi tulla niin suuri, että tuhannen miestä voidaan sijoittaa kerralla aterioimaan. Vaikka yleensä on huononlainen luottamus ko-operativisen liikkeen menestymiseen täkäläisen työväenkin keskuudessa, uskovat pannuseppät, että he, liikkeensä oikein järjestämällä, menestyvät. Sitäpaitsi heillä on tarkotus osottaa, että järjestyneen työväen